

Korte Verhalen Club

Licht



www.welzijnbergen.nl



**Stichting
Welzijn
Bergen**

Spelregels

In navolging van een initiatief in Heiloo is Welzijn Bergen gestart met de Korte Verhalen Club. Het begrip 'verhaal' kun je ruim nemen: een gedicht of een tekening is ook welkom.

Om de 1,5 week wordt er een onderwerp gekozen waarover je een kort verhaal, een mooie herinnering schrijft. Al dan niet in dichtvorm of getekend.

Denk aan minimaal een A5 (350 woorden) en maximaal een A4 (700 woorden). Aanleveren kan digitaal, per post of afgeven bij een van de wijksteunpunten. Zie de adressen op de achterpagina.

Je mag zelf weten of je je verhaal anoniem of met naam inlevert. Als je de bundel met alle bijdragen wilt ontvangen hebben we uiteraard wel je adresgegevens nodig. Bij toezending van de gebundelde verhalen melden we ook het onderwerp voor de volgende editie.

Hoe meer deelnemers, des te meer verhalen. Met elkaar maken we een bundel vol leesplezier, met mooie, lieve en warme verhalen. We zullen de bundels ook in de verzorgingshuizen in onze gemeente verspreiden.

Er zijn geen kosten aan verbonden.

Voorwoord bij 'Licht'

Carla Meliefste vroeg mij om haar werkdruk te verlichten, door de verhalen die zij binnenkrijgt na de door haar verzonden oproep te bekijken op de punten en komma's en ze bij elkaar te plaatsen in een bundel.

Uit het feit dat ik nu dit voorwoord schrijf kunt u afleiden dat ik daar 'ja' op heb geantwoord.

Mijn partner, Maaïke, is op donderdagochtend al vrijwilliger in Schoorl en via dat contact kwam Carla bij mij.

Ik ben veel met taal bezig want ik vind dat heel leuk om te doen. Dan is zo'n verzoek niet aan dovemansoren gericht, al denk ik er niet te licht over.

Na bijna een halve eeuw werken binnen de organisatie van de gemeente Amsterdam ben ik nu gepensioneerd en op basis van de eerste ervaringen: had ik eerder moeten doen!

Veel leesplezier!

Voor de volgende editie is het thema 'Winter'.

Ronald Jelsma

Een mijmering over LICHT

En dat in deze donkere maanden...

Je denkt dan meteen aan zonlicht, maanlicht, kaarslicht, kerstverlichting....

Liefst niet aan zelf 'een licht' genoemd worden.

Dichters en nieuwjaarswensen geven dezer dagen lichtgevende tekstjes.

Maar waar hebben we het dan over?

Licht maakt voor ons van alles zichtbaar. Maar het is zelf niet te zien, niet te pakken.... of komen ze daar ook nog eens achter. Straling, stofjes?

Ondertussen rekenen we erop, dat wij niet de laatste generatie zijn, dat wij niet het licht uit moeten doen. Aan klimaatverbetering wordt gewerkt. Deskundigen geven voorlichting en we zijn blij met de lichtende voorbeelden.

Ondertussen blijf ik genieten van het kleurenspeel: de oplichtende diamantjes in de broche van mijn moeder, de kleurenwaaier van de dauwdruppels in het vroege zonlicht, de regenboog. Verwonderd kijk ik toe.

Ik schrik van een bliksemflits en zie sterretjes bij mij overweldigende zwartkijkers en bij oplichterij. En wanneer ik me laat intimideren door donkerbruine vermoedens.

En toch! Elke dag verwonder ik mij als ik zie wat is, als het licht mij aanstoot in de morgen en als ik dan dat licht toelaat.

Alsnog een zonnig 2022,

S. de Kok

Licht

Na de Ursulinenschool ging ik naar de Middelbare Meisjesschool (MMS) in het Berger bos. Het was toen nog een kleine school, niet te vergelijken met de BSG van nu.

Voor ieder leerjaar een A- en een B-klas. Op de begane grond 10 lokalen en een gymzaal, op de 1e verdieping het handwerklokaal en de aula met het podium en een muzieklokaal. Ik weet nog goed dat ik tijdens de lessen vaak naar buiten keek, er zat altijd wel ergens een eekhoortje voor het raam.

We waren de eerste leerlingen die met het talenpracticum aan de gang gingen. Met een koptelefoon op luisterden we naar Franse teksten en gaven keurig antwoord in de microfoon. We voelden ons wereldburgers.

Burgemeester De Ruiters gaf staatsinrichting en met een glimlach vertelde hij ons over politiek. Hij begreep heel goed dat we liever naar zijn zoon vroegen, die was van onze leeftijd en zeer in trek.

En dan was er de altijd rustige, bijna gepensioneerde geschiedenisleraar, Van Loghum Slaterus die niet alleen een prachtige naam, maar ook een schitterende witte haardos had. Als groep giebelende meiden stonden we rond zijn bureau en bleven maar vragen stellen. Dit alles alleen maar om de weddenschap te winnen dat we een lokje van zijn haar durfden af te knippen. Natuurlijk lukte dat en de buit ging triomfantelijk het hele lokaal door. Ik heb mooie herinneringen aan de heerlijke pennywafels die in de pauze verkocht werden, ik zie nog voor me hoe de laagjes koek en chocolade van elkaar los kwamen. Ze kostten wel 10 cent...

Regelmatig zat er iemand op de knietjes met een aardappelmesje het onkruid tussen de tegels van het schoolplein weg te krabben. Het was de strafmaatregel bij te vaak te laat komen, brutaal gedrag of andere ondeugende streken. Wanneer en met welke straf zullen de pubers van nu geconfronteerd worden?

Op het eerste schoolfeest waarbij ook jongens mochten komen nam ik mijn neef mee. Ik drukte hem wel op het hart om vol te blijven houden dat hij mijn vriend was. En natuurlijk kwam juffrouw Scholten, de directrice, even vragen met wie ik danste. Mijn hele leven werd ik in de familie met dit leugentje geplaagd.

Jaarlijks voerden we voor de ouders een toneelstuk, musical, balletvoorstelling of modeshow op en muziekleraar Venneker, die wij gewoon Klaas mochten noemen, speelde die avonden altijd geweldig swingend op de piano.

Voor de culturele uitjes gingen we vaak naar het Gulden Vlies in Alkmaar, we zagen daar o.a. Neerlands Hoop in Bange Dagen van Freek en Bram. Wat maakte die voorstelling een indruk.

In de eindexamenklas gingen we op werkweek naar Aardenburg in Zeeland, een wereldreis want we gingen ook nog met de boot. We voelden ons frank en vrij en zo vlogen de 5 jaren voorbij.

Geheel klaar voor het verdere leven besloot ik om de verpleging in te gaan. In het Sint Elisabeth Ziekenhuis had ik een gesprek, het verliep prima en ik voelde me al een echte Florence Nightingale.

Toen echter bleek dat ik nog geen 18 jaar was sprak de non de legendarische woorden: “dan ga je eerst 7 maanden in de gaarkeuken werken”. Ik werd te LICHT bevonden. Kwaad fietste ik naar huis en halverwege de Bergerweg wist ik al dat ik het onderwijs in zou gaan.

Mieke Wijminga



Dit is een werkstuk dat ik deze week gevilt heb van wol en zijde. De titel is: Januari-licht.

Elly Bovee (Artelly)

Hij heeft het licht gezien

Bas was 16 jaar oud, hij rookte iedere avond een joint met zijn vrienden.

Wanneer zijn ouders daar iets over zeiden reageerde hij met: "Dat is tegenwoordig heel gewoon, dat jullie nu zo ouderwets zijn, zouden jullie ook moeten proberen, het is fijn om je licht in het hoofd te voelen."

Na een tijdje zei zijn vriend Henk: "Probeer eens een snufje coke, daar ga je het licht van zien." Henk deed voor hoe hij de coke met een creditcard in een lijntje op een spiegel tje legde, maakte een rolletje van een bankbiljet en snoof de coke door dat rolletje in zijn neus. Bas deed hem handig na en nadat de coke in zijn neusgat was gesnoven voelde hij zich opgewekt; energiek; zelfverzekerd en heel moedig. Bas snoof nu voortaan 's avonds een lijntje in plaats van dat hij een jointje rookte. Thuis vertelde hij een keer, nog onder invloed, dat hij "het licht had gezien".

Zijn ouders begrepen niet helemaal wat hij bedoelde maar zagen wel dat Bas opgewekter en zelfverzekerder werd en ze roken de wietlucht niet meer, dus dachten ze dat Bas was gestopt met drugs gebruiken.

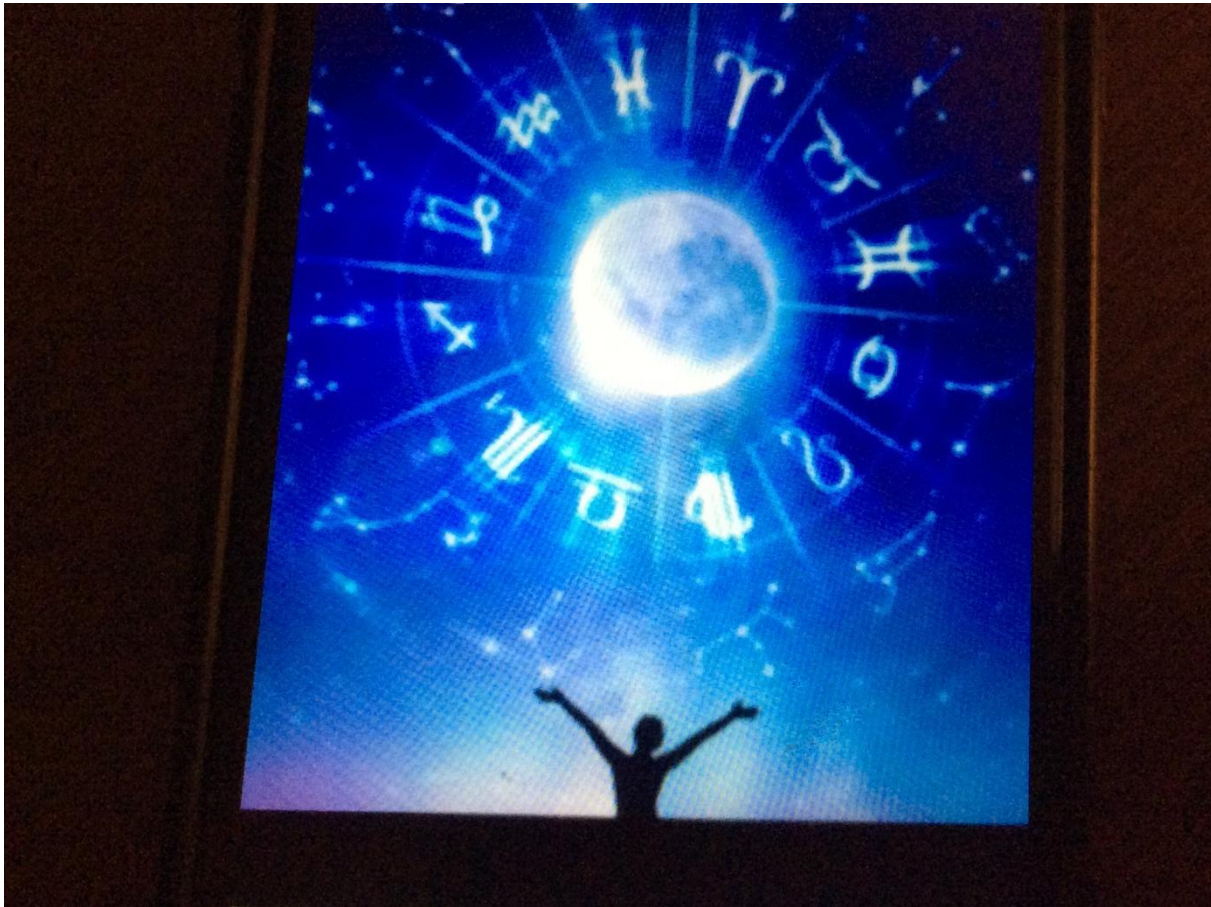
Na een paar weken kwamen zij erachter dat Bas niet meer naar school ging en dat hij deed alsof hij 'de hele wereld aan kon'. Ze gingen met hem praten en toen ze erachter kwamen dat hij coke snoof schrokken ze enorm, ze vertelden hem over de negatieve gevolgen en dat hij op die manier zijn toekomst vergooide.

Bas wilde dat allemaal niet horen en vond zijn ouders 'bekrompen; ouderwets en saai'. Hij was ondertussen zo verslaafd dat hij niet meer zonder coke kon, maar de coke was duur, hij had geen werk en zijn ouders gaven hem geen geld meer omdat hij gestopt was met zijn opleiding. Hij verzong voortdurend smoesjes om toch aan geld te komen, maar dat kregen zijn ouders ook door. Bas werd onredelijk boos en agressief tegen zijn ouders, die hem graag wilden helpen om te stoppen. Hij maakte de situatie onhoudbaar en zijn ouders vroegen hulp bij de Jellinek kliniek. Hier vertelden zij de ouders dat Bas alleen geholpen kan worden als hij dat zelf wil. Maar ze wilden de ouders wel tegemoet komen en een gesprek met Bas aangaan. Dankbaar en met een vleugje hoop namen ze dat voorstel aan.

Marieke van de kliniek was bekend met coke, zij was er zelf ook aan verslaafd geweest, een ervaringsdeskundige dus. Zij 'verraste' Bas met een bezoek. De argumenten die hij tegen zijn ouders gebruikten waren op haar niet van toepassing, daar kwam Bas al snel achter. In eerste instantie had hij een hekel aan haar maar hoe vaker ze kwam en ze met elkaar praatten hoe meer hij haar ging waarderen.

Met hulp van Marieke besloot hij uiteindelijk om te gaan afkicken bij de Jellinek kliniek. Dat was zeker niet makkelijk maar Marieke en zijn ouders hielpen hem er door en toen hij 'clean' was besloot hij nooit meer drugs te gebruiken, zijn opleiding weer op te pakken en daarnaast ook bij de Jellinek te gaan werken om 'lotgenoten' van de drugs af te houden. Wat waren zijn ouders dankbaar: "Hij heeft nu echt het licht gezien", zeiden ze.

Sandra Schaaper



Licht... een zucht van verlichting...

Het is een heldere nacht in januari 2022

Buiten is het stil en donker.

Het is al laat, ik kleed me uit in het donker en kijk nog even door het raam omhoog.

Een prachtige flonkerende sterrenhemel is de beloning. Ik hoop dat veel mensen deze nacht even voor het slapen gaan, omhoog hebben gekeken en hebben genoten van de sterren die deze nacht te bewonderen zijn, maar heel vaak niet gezien kunnen worden door kunstlicht of milieuvervuiling.

Ik zie de Grote Beer, de Kleine Beer, Venus en de Poolster.

De grote Beer in de vorm van een steelpan kun je bijna niet missen, de Kleine Beer is als een vlieger met een lange staart te ontdekken en de Poolster schittert mij ook tegemoet.

En als extraatje: Venus... de kleine zus van de aarde.

Als je naar de sterren kijkt, voel je je klein, nietig en kwetsbaar.

Het is de mens gelukt om ver boven de aarde rond te vliegen en ons zo de plek te laten zien, waar wij als mieren krioelen en ons heer en meester voelen.

Ruimtevaarders lieten ons zien dat een groot deel van onze aarde verlicht is!

Grote steden, snelwegen, in cultuur gebrachte grond, verlichte kassen, auto's, vliegvelden. Met als contrast, stukken donker oerwoud, ontbossing, grote rivieren, oceanen en natuurgebieden, bergketens en onbewoonbare plekken.

Wij mensen denken dat alles maakbaar is... toch is nu, zonder dat we dat wilden, alles al een tijd anders!

De natuur is grillig en onberekenbaar en wist een virus over de wereld uit te strooien!

Al die 'mensenmieren' vertonen ineens een heel ander patroon!

Veel minder naar kantoor, niet naar school, niet op weg naar 'spullen vergaren', of op weg naar vertier, niet op vakantie of op weg naar grensverleggende avonturen!

Het is stiller... de mensenmieren raakten in korte tijd verlamd door een onzichtbare vijand. Zo verlamd, dat we niet meer met elkaar plezier kunnen beleven in de grote mensenmierenhoop.

We mogen wel met elkaar 'oplopen', maar met een door de overheid bepaalde onderlinge afstand.

De sterren en planeten zien een veranderende aarde.

Geen lange 'lichtlinten' die laten zien hoe de aarde is opengesneden, opgedeeld en afgebakend!

Heel veel verlichting is nu uitgeschakeld.

In alle huizen schijnt nu steeds meer een ander licht.

Miljarden schermpjes van iPhones, iPads, computers, beeldschermen en flatscreens!

Er wordt vanuit de ruimte nu op een andere manier naar beneden gekeken!

Gaat er hierdoor toch wat veranderen? De dampkring, het gat in de ozonlaag, de strepen trekkende vliegtuigen, de oceanen vol plastic, de monsterachtig grote containerschepen, de varende flatgebouwen, die ook wel cruiseschepen worden genoemd, de vervuilde rivieren, de smeltende poolkappen en gletschers, de overvolle wegen met in files rijdende vrachtwagens, bussen, auto's, brommers, tuk tuks! Industrieterreinen met de helverlichte billboards!

De mensenmieren zijn veel vaker thuis.

Het is stiller geworden buiten. De nachten zijn donkerder.
Maar wat blijft is het licht van de ontelbare sterren, waar we ons over kunnen
verwonderen en genieten van het licht dat ze uitstralen.
Een licht dat door niets is te evenaren.
De mensenmieren houden hun adem in, doen veel... heel veel lichtknopjes uit .
We houden de adem in en maken een pas op de plaats.
De aarde slaakt een zucht van 'verlichting'.

Ik stap in mijn bed, doe de gordijnen niet helemaal dicht, kijk nog even naar de Grote Beer
en ga slapen.

Anneke Kettenes

Buiten en van binnen licht

Buiten en van binnen licht
Zon die door de wolken piept
Maan en sterren, kaarsjes aan
Buiten en van binnen licht
Een goed gesprek, een licht gemoed
Zon die door de wolken piept
Lichte kleuren, blij gezicht
Buiten en van binnen licht

Ineke Bos



In de modder groeit de lotus (Boeddha)

De boom is ontworteld
De schaduw breekt aan
De stam blijft leven
Voedt een nieuw bestaan

Mensen raken onthecht
Door ziekte en verdriet.
Zien uit naar licht. Hoop
Dat '22 ons dat biedt.

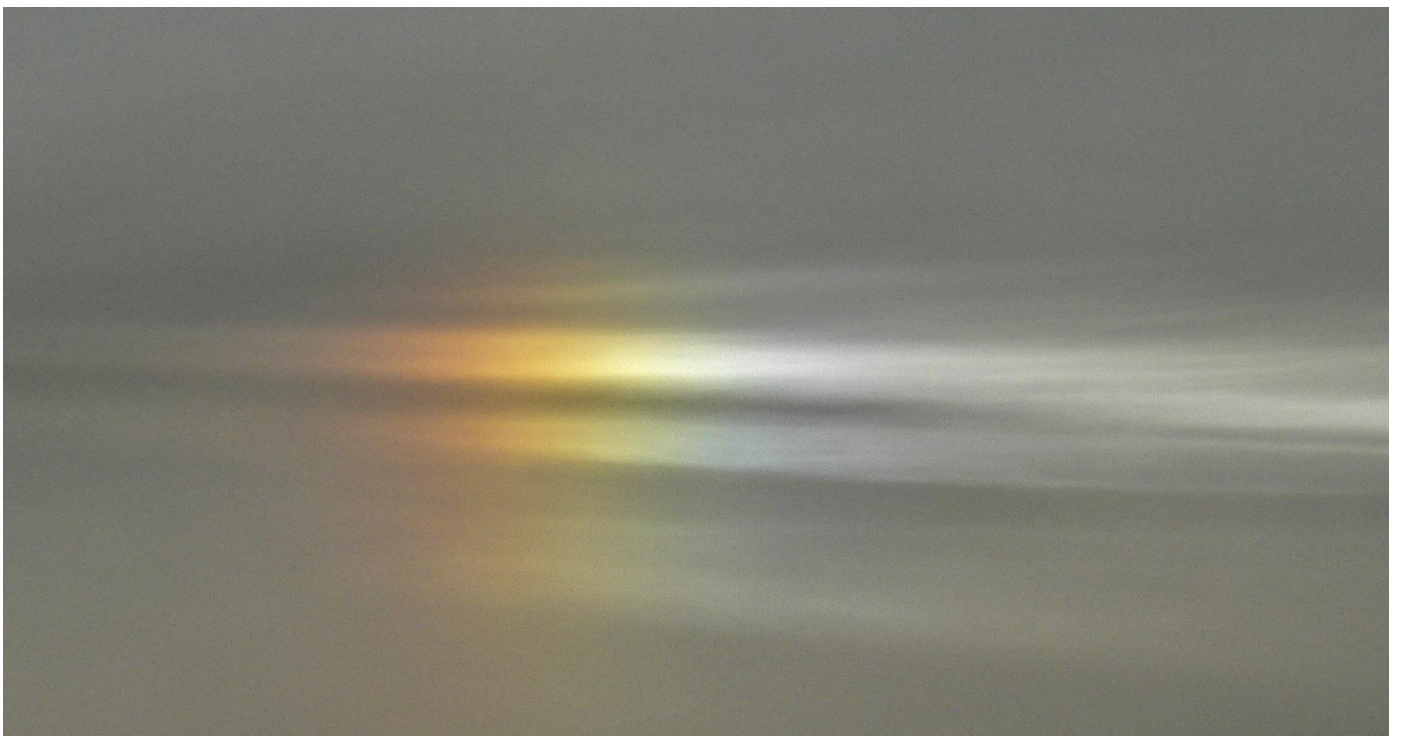
Walter van Gelderen



Geestmerambacht (foto: Walter van Gelderen)

Een zomerse dag

Het is prachtig zonnig zomerweer. We staan te wachten op dochterlief. De rugzakken zijn gevuld met flesjes water, fruit en een enorme stapel boterhammen voor de hongerige puberzoon. We zijn van plan naar een bergweide te klimmen, waar volgens de gids uit het dorp, een overweldigend panorama te bewonderen is. Daar komt ze op een holletje aan. “Was mijn brilletje vergeten.” Ze propt hem in een van haar vele zakken. Ik ben benieuwd of ze hem op tijd kan vinden als ze hem nodig heeft. We stappen stevig door, het is een klim van iets meer dan een uur. Tijdens het lopen door het dichte bos zien we een rode eekhoorn naar ons kijken. Even later rent hij de stam omhoog en verdwijnt springend van tak naar tak. Als we het bos verlaten, wordt het pad steeds steiler. Steeds meer rotsblokken zijn tussen de begroeiing te zien. Daar staan we dan. Het uitzicht is inderdaad adembenemend. Heel in de verte zien we bergtoppen bedekt met eeuwige sneeuw. Twee roofvogels laten zich, om elkaar heen buitlend, door de thermiek omhoog voeren. We lunchen uitgebreid en dan begint precies op tijd dat waarvoor we hier zijn gekomen. We zetten onze eclipsbriljetjes op en zien hoe, langzaam maar zeker, de zon wordt bedekt. Als deze volledig verdwenen is, wordt het donker om ons heen en is het doodstil. Geen enkel dier uit de omgeving beweegt zich of maakt geluid. Het wordt steeds kouder. Ik voel hoe mijn dochter mijn hand grijpt en dicht tegen me aan gaat staan. Ik zie de gestalte van mijn zoon, omhoog starend, zijn handen tot vuisten geknepen. Ik ril in mijn zomerkleren. De donkerte is overdonderend. Het zwart heeft niet de diepe donkere kleur van een zomernacht met sterren. Ook niet dat van een regenachtige winternacht, waar het asfalt het lantaarnlicht weerspiegelt. Er zijn geen schaduwen meer. Geen enkel lichtpuntje, het is een lege grauwheid die je naar binnen trekt. “In den beginne was de aarde woest en ledig”, schiet het door me heen. “Er zij licht.” Dan verschijnt een klein lichtvlekje. Ja, het licht was de schepper van ons aardse leven, voel ik. Het wordt weer warmer, ik hoor een vogel fluiten.



We ruimen alles op. 'Wij gaan mam!' Dochter en zoon stappen stevig door. Ik hoor hoe ze overleggen wat ze in het dorp het eerst zullen gaan doen. IJs eten en daarna zwemmen, besluiten ze. Heel even komt mijn zoon naast me lopen. Ik krijg een kneepje in mijn arm: "Je was diep onder de indruk, zag ik." "En jij?", was mijn vraag. 'Het was cool en dan met een kleine glimlach, ja koel.' Ik hoor in gedachten de stem van zijn vader: 'Wetenschap geeft feiten, geen emoties.' Maar, denk ik, als feiten je diep raken en je ze opeens niet meer als vanzelfsprekend ziet, kan dit een start zijn voor ideeën die een nieuw onderzoek waard zijn. Ieder wetenschappelijk experiment begint toch na de 'waaromvraag.'

Cootje Bronner

Licht

Met lichte tegenzin heb ik me toch maar geïnstalleerd om wat te gaan schrijven over licht. Ik loop al een paar dagen te piekeren over dit onderwerp. Maar er is nog steeds geen licht gaan branden.

Een jaar geleden ben ik begonnen aan mijn biografie. Ik heb overal stapels dagboeken liggen. Eigenlijk heb ik nooit een gebrek aan tekst. Zomaar een verhaal verzinnen over licht is toch heel wat anders. Licht is meestal mooi, maar kan ook angstig zijn. Als kind was ik erg bang voor onweer. Als ik het in de verte al zag weerlichten, kreeg ik vaak een onbehaaglijk gevoel in mijn buik. En heb dat bijna mijn hele verdere leven gehouden. Toch is er altijd licht, waar dan ook. Dag en nacht.

Als het zomer is en ik het zonlicht op mijn huid voel branden, dan kan ik daar intens van genieten. Of het nu goed of slecht voor je huid is, maakt mij niet zoveel uit. Of in de herfst, als ik tijdens een wandeling in het bos het licht van de zon door de kalende bomen zie schijnen, prachtig is dat, die lichtbundels. Wanneer ik 's avonds, voor het naar bed gaan, buiten de boel op slot doe en nog even sta te genieten van de maan, die zijn licht over de aarde spreidt denk ik wel eens: stel je voor dat het nooit meer dag wordt, dus nooit meer het licht van de zon zien. Daar moet ik maar niet aan denken.

Gisteren hebben we de Kerstversiering opgeruimd. Met dubbele gevoelens. Weer meer ruimte in huis. Maar het was toch erg gezellig, al die lichtjes in huis. Nu nog hopen op een beetje winter met sneeuw en ijs. Dat het zonlicht weerkaatst op het ijs. En daarna uitkijken naar een mooie zomer, als we kunnen genieten van de zee. Als het zonlicht een spiegel maakt van de zee.

Dicky Spee-Schut

Een 'elfje' is een gedichtje van 11 woorden in een volgorde van 1, 2, 3, 4, 1 woord(en).
Een 'spiegel-elfje' is het omgekeerde: bij het 2^e couplet is het laatste woord van het eerste couplet het eerste woord van het tweede en dan weer 4, 3, 2, 1.

LICHT

Niet
Het donker
Maakt gezellig, maar
Het licht in het
Donker

Donker
Dat in elke winter
Worstelt met licht
En uiteindelijk
Verliest

LICHT

Wanneer
Er geen
Geen schaduw was,
Was er ook geen
Licht

Licht
En schaduw, een eeuwig
Spel tussen donker
En licht:
leven

Licht

Licht-flitsen-kleuren in de Nieuwjaarsnacht, mooi, verboden en angstaanjagend.

Licht in de duisternis, bij deze gedachte speelt mee dat ik katholiek ben opgevoed en het Kerst- en Wintertijd is.

Het licht, God, de Heilige Geest of hoe je het ook wilt noemen: het zou de mens verlichten, het licht zien als teken van God.

Bij Allerzielen dacht ik dat, door mijn gebed, de zielen als een lichtflits hemelwaarts vlogen. Ik was op mijn hoede, want ik wilde niet door het licht geroepen worden.

De zonsopkomst en -ondergang kan met prachtig licht gepaard gaan, het kan zelfs een spirituele ervaring zijn.

Kaarslicht, vroeger een noodzaak en nu, bij het uitvallen van de elektriciteit een uitkomst, eveneens een sfeer gever in verschillende situaties.

Het vuur was het eerste licht om het donker te verdrijven, de olielamp werd als verlichting al duizenden jaren voor Christus gebruikt.

De lamp, voor ons een gebruikelijke lichtbron, is rond 1900 uitgevonden en niet meer weg te denken.

Lang geleden heb ik 'een peertje' met een rode zakdoek bedekt om mooier licht te krijgen, dit veroorzaakte groot licht: brand!

Zonder licht geen leven, alhoewel er diep in de oceanen leven schijnt te zijn.

Geen licht zijn, weer een heel andere betekenis, deze uitdrukking heb ik regelmatig horen bezigen op mijn oude lagere school.

Er waren drie rijen: knap, twijfelachtig en dom, achteraf bezien werd deze indeling vooral sociaal bepaald en uiteindelijk kwam ik in de 'domme' rij terecht en was ik dus geen licht.

In het hoge noorden blijft het licht en in het voorjaar wordt het weer licht.

Licht door de zon en de maan, de zee die licht geeft, licht als bron van energie.

Zonnepanelen die door middel van zonlicht licht geven.

Lichte kleding in kleur en structuur in de zomer, vroeger een vast gegeven, door verandering in mode en weer, meer keuzevrijheid.

Het opgewekte licht via grote datacenters die het landschap mede bepalen, geeft veel discussie.

Het licht van de kassen en reclame hebben invloed op de natuur.

Iemand het licht in de ogen niet gunnen, is in de hele maatschappij van toepassing: uit jaloezie en/of toenemende ongelijkheid.

De betekenis van het woord licht is afhankelijk van de context en interpretatie en kan een positieve of negatieve connotatie hebben.

Een lichtgewicht, iemand die weinig in te brengen heeft, dus te licht bevonden.

Positief is dan weer een geluk bij een ongeluk, het is een lichte verwonding.

Je kunt van lichtere kleuren houden of licht van kleur zijn, lange tijd zijn hier veel oordelen aan gekoppeld en tegenwoordig is het nog steeds een heikel onderwerp.

Lichte kost, licht qua gewicht: een veel voorkomend onderwerp in deze coronatijd.

Ook zijn er charismatische personen die licht lijken te geven en hun licht over iets laten schijnen, zij kunnen een lichtend voorbeeld zijn.

En dan is er ook nog het lichtpuntje in het donker en in barre tijden.



Ik wens ieder een licht jaar in meerdere betekenissen!

Gerda Andriesma

Het trieste kerstlicht

Meestal vlak na Sinterklaas zie je steeds meer lichtjes verschijnen. In vele huizen wordt een kerstboom neergezet vol met lichtjes. Ook buiten zie je een diversiteit aan verlichting. Van een sobere streng over een heg, een kerstboomverlichting vastgemaakt aan de vlaggenmast, gevels waaraan slierten lichtjes zijn gehangen, bomen met draperieën van lichtjes en huizen die volledig in het licht zijn gezet.

Nu refereren we met de lichtjes aan de geboorte van Jezus, maar ver voor zijn komst vierden de Kelten, Germanen en ook de Romeinen en Egyptenaren het zonnefeest. Men zag de zon als de God die mensen het leven schonk, de onoverwinnelijke zon die in vele culturen de naam van de oppergod kreeg. Met het lengen der dagen vierde men het zonnefeest. Het feest viel op de zonnewende van midwinter, zo'n drieduizend jaar geleden en viel rond 25 december. Volgens onze indeling van de jaargetijden begint de winter op 21 december, de langste dag dat de donkerte overheerst.

De Egyptenaren zagen de 6e januari als de dag van het zonnefeest, de geboorte van Osiris, de God van dood en leven. In de Egyptische mythologie wordt Osiris vermoord door zijn broer Seth, de God van de woestijn, chaos, onvruchtbaarheid, van stof en kale grond én de vijand van de mens. Osiris herrees als de God van de onderwereld en bestuurde van daaruit de wereld. Zijn zoon Horus, geboren op 25 december, werd zijn plaatsvervanger op aarde.

De Romeinen vierden op deze dag het nieuwe zonnefeest. Op deze dag werd ook het geboortefeest gevierd van de God Mithras en hij werd gezien als het nieuwe licht van de wereld. In de 2e en 3e eeuw na Christus werd de geboorte van Jezus op 25 december gezien als het licht. Het feest van het licht is dus al heel oud met vele tradities van een goddelijke geboorte: het nieuwe leven. Het licht is altijd sterker dan het donker en sterker dan verdriet en eenzaamheid.

Toch overviel mij enige melancholie toen ik op Eerste Kerstdag vroeg door het dorp reed. Het was nog donker. Ik zag de lichtjes aan de gevels, ik zag de verlichte kerstbomen, ik zag vele tuinen badend in het licht. Ik reed langs het hertenkamp waar de dieren, zoals iedere dag, rondliepen, stonden te eten of lagen te rusten. Helaas zag ik ook het trieste kerstlicht in de etalages van de winkels die dicht zijn en voorlopig dicht blijven. Ik zag het trieste kerstlicht van de cafés en restaurants die dicht zijn en voorlopig dicht blijven. Ik zag de trieste kerstverlichting die de winkeliersvereniging heeft opgehangen in de straten van het dorp.

Triest kerstlicht. Eigenlijk een vreemde woordcombinatie, want de lichtjes van de winkeliers en horeca zijn niet anders dan vóór de start van de lockdown. Maar het voelde toch enigszins triest. Echter, met triestigheid schieten we niets op. Ondanks de vele beperkingen kunnen we nog heel veel doen. Het thuis gezellig maken, in beperktheid met enkele mensen samen zijn, een mooie wandeling maken, genieten van de vogels die af en aanvliegen in je tuin. Lees een mooi boek, schrijf een verhaaltje of lees eens een gedichtje.

Toon Hermans was naast entertainer ook kunstschilder en woordkunstenaar. Hij was altijd met de taal bezig. Vele bundels heeft hij geschreven. Vierregelige verzen vond hij mooi. Uit zijn groot versjesboek (1983):

Gedichtje

Hij schreef een klein gedichtje,
Het had niet veel omhanden,
Maar het had iets van een lichtje,
Dat in het donker brandde.

Ab Helsloot

Bergen

Licht verteerbaar

Andijvie bevat veel ijzer, maar ligt niet zwaar op de maag. In het licht van deze opmerking wil ik niet alleen inzicht geven in de duistere wereld van de vitamientjes, maar bovenal even stilstaan bij de mensen die werken met licht.

Licht.

Als eerste denk je aan de elektricien of de kaarsenmaker. Maar ik denk vooral aan de fotograaf, de kunstschilder en de dichter. Zij allen 'spelen' met licht. De fotograaf pakt altijd eerst de belichtingsmeter. Met de juiste lichtinval kan hij/zij toveren met schaduwen om de juiste lichteffecten te krijgen.

Bij de dichter worden zware woorden door het poëtisch taalgebruik ogenschijnlijk steeds lichter.

Hieronder een gedicht van Pierre Kemp:

Ritournelle

Het licht doet met me wat het wil,
of ik al ga, of ik sta stil,
of ik iets neem, of iets leg neer,
bij alles is het licht mijn heer.
Zo word ik, man, toch nog een vrouw;
ik die van rood houd, word een blauw;
ik die van dag wil zijn, een ding
van avond met in de schemering
een rode streep, die duidt op wind,
tot ik het licht van mijn eigen vind
en met mijn rood sla naar dat blauw
en ik mijn man graaf uit die vrouw.
Eerst dan word ik mijn eigen heer,
of ik iets neem, of iets leg neer,
of ik al ga of ik sta stil,
omdat mijn eigen licht dat wil.



Ook bij de kunstschilder speelt het licht een zeer belangrijke rol.

Ooit kocht mijn zuster een schilderijtje van Piet van Wijngaerdt tijdens de Bergense Kunst10Daagse. Zij bood mee tijdens de veiling en verkreeg het kleinood. In mijn ogen was het één groot zwart vlak met bijna onherkenbaar een desolaat gebouw achter al dat zwart. Een typisch Bergense School product. De verf zwaar opgezet. Iets waar ik normaliter best van houd. Maar dit zwarte vlak vond ik niets. Toen ik een paar dagen later op een avond bij haar thuis kwam hing het schilderijtje prachtig uitgelicht aan de wand. Het zwarte vlak was veranderd in een sfeervolle boerderij in een prachtig winters landschap en je zag de sneeuw als het ware vallen op het rieten dak. Ik was letterlijk licht verbaasd.

Kees Jansen

Duister

Licht

Zwicht

Duurzaam

Licht

Wicht

Het werd licht

Het was zo leuk. Ze was via via uitgenodigd voor een feestje. Het ging om een samenwonen feestje. De personen die gingen samenwonen kende ze slechts vaag ergens van, maar dat maakte niets uit, althans... dat hoorde ze ook via via. En eigenlijk wilde ze het ook niet te veel gaan uitzoeken want ze was gewoon hartstikke toe aan een feestje, dus ze ging er hoe dan ook heen. Ze had nog één dag om wat dingen te regelen want het was een Amerikaanse fuif, wat inhoudt dat iedereen iets van drank en wat lekkers mee zou nemen. Ze had al even in de drankenkast van haar ouders gekeken, maar wat daar allemaal in stond kende ze niet. Die sterke drank had zij nog nooit gedronken en tja ze was net zeventien.... maar zo'n flesje rode wijn uit het wijnrek dat was wel een goed idee. Rode wijn had ze wel eens gedronken, zowel puur als gemixt met Spa citroen. Dat is eigenlijk een beetje vloeken om rode wijn te mixen maar het gebeurt! Ze hoefde nu dus alleen nog maar even naar de supermarkt voor wat lekkere nootjes erbij en dan was ze klaar. De avond van het feestje fietste ze mee met een bekende die ook was uitgenodigd en de weg wist. Dat was ook wel nodig aangezien het adres ergens aan de rand van het dorp in het bos was. Een schattig klein huisje met een grote lap grond eromheen inclusief boomgaard, haan, kippen, konijnen en een geitje. Echt leuk. Iedereen kreeg een korte rondleiding buiten, binnen was het zo klein dat er niet veel rond te leiden viel. Alle meegebrachte spullen werden op een tafel uitgesteld en dat was best veel. Voor de feestgangers die het eerst kwamen waren er nog stoelen in de kleine woonkamer maar daarna niet meer. Uiteindelijk werd besloten dat iedereen maar gewoon op de grond moest gaan zitten, dat was gezelliger. En gezellig werd het! Men startte het drinken met bier en rode wijn. En toen het bier op was dronk men mee van de rode wijn. Uiteindelijk raakte de rode wijn ook op, maar niets aan de hand: er waren ook mensen bij die een paar flessen Apfelkorn hadden meegenomen. Oh jee, dat had zij nog nooit gedronken. "Gewoon opdrinken hoor", zeiden de anderen, het is hartstikke lekker, net appelsap. Nou was ze zelf niet zo heel erg gek op appelsap, maar vooruit dan maar want ja, het is toch wel gezellig hoor. Hoeveel glaasjes Apfelkorn ze op had dat wist ze niet meer, maar ze wist wel dat ze even naar buiten wou. Ze had het zo warm gekregen daarbinnen met al die anderen, en die drank. Ze liep een beetje wankelend naar buiten en nam toen direct een volle teug frisse lucht. Tegelijkertijd voelde ze een misselijkheid opkomen waardoor ze snel doorliep naar de eerste boom die ze zag. Ze leunde en begon te zweten en daarna kwam alles eruit. Ze wankelde door naar de tweede boom, hurkte en ging er met haar rug tegenaan zitten. Even een beetje bijkomen. Binnen werd nog volop feest gevierd. Er ging dan ook een tijdje overheen voordat ze haar gingen zoeken. Binnen viel niet veel te zoeken dus ging de buitendeur open en het hele stel begon haar te roepen.

Het bleef stil totdat de groep weer haar naam riep en de haan hard en schor begonnen te kraaien. Het hele stel lag in een deuk die, door alle drank, overging in een slappe lach. Daar zat ze dan onder de appelboom. Hoe lang had ze daar gezeten? Het was licht geworden en de haan had dat ook gemerkt en was wakker geschrokken. Goedemorgen!! (de kater kwam later)



Gea van Zadelhoff

Licht

Oh wat ben ik blij als de dagen weer gaan lengen, dát brengt licht in de duisternis.

Ik vind de maand december daarom lastig, omdat er een dak van laaghangende bewolking over ons kleine landje valt.

Het geeft me het gevoel dat ik gebukt ga onder dat zware dak en ik zou het liefst naar boven willen springen om de wolken opzij te schuiven.

Het lijkt wel of de winterse dagen met een staalblauwe hemel en vrieskou niet meer tot onze werkelijkheid behoren. Dat waren de dagen dat we even verlost waren van dat dak.

Ik maakte ooit een reis in december: samen met een vriendin naar Lanzarote. Een prachtig eiland met zwarte stranden, maar vooral met een stralende zon erboven en overdadig helder licht.

Het was er niet eens erg warm, zo'n zestien tot achttien graden, maar we laafden ons aan het licht en de zon en het vulkanische landschap met bergen in prachtige kleuren.

Op het eiland bezochten we een huis dat was ontworpen door een architect, tevens kunstenaar.

Hij had zijn huis zo gebouwd dat de planten met bijzondere bloemen in zijn woonkamer zo vanuit de grond bloeiden. Geen potten maar puur natuur. Daaromheen had hij banken ontworpen die de vorm van de plant volgden. Vervolgens had hij de banken helder blauw geschilderd, een kleur die sterk afstak tegen de grond en de planten. Je kon er gaan zitten om van de bloeiende bloemen te genieten.

Daarboven bevond zich een hoog dak met grote lichtkoepels, waardoor het licht precies op de planten viel en ze nog verleidelijker maakten.

We gingen zitten en werden overvallen door een weldadige rust. We zeiden geen woord, maar namen zwijgend en verbaasd over deze eigenzinnige manier van wonen de omgeving in ons op.

Een glazen pui omringde deze woontuin en we keken in het vulkanische landschap met zijn zwarte knoestige bodem.

Ik wilde er gewoon niet meer weg en nam dan ook met tegenzin afscheid van deze bijzondere woonplek.

Later begreep ik dat de architect zich actief bemoeide met het bouwen op dit eiland.

De meeste huisjes zijn er wit, wat prachtig afsteekt bij de zwarte grond.

Hij zorgde ervoor dat er geen hoogbouw kwam, geen flats waar toeristen verblijven, wat je zoveel ziet op de andere Canarische eilanden en bijvoorbeeld ook in Zuid-Spanje.

We huurden een auto en reden kris kras over het hele eiland, dat verschillende landschappen biedt. Begroeide delen die meer lijken op wat ik gezien heb op andere Canarische eilanden. Ook mooi, maar wij genoten het meest van het landschap dat 'dramatisch' is te noemen door de oranje, rode, groene en zwarte bergen die niet begroeid zijn, maar bestaan uit die verschillende kleuren vulkanisch gesteente.

Toen ik terugkwam in Nederland werd ik verwelkomd door vochtige kou en onvolprezen laaghangende bewolking. Het werd dus nog even verlangen naar zon en licht, ik moest nog even doorbijten.

Gelukkig brak ook dat jaar de lente weer aan, die mij het dak alweer snel deed vergeten.

Iara Brusse

Licht

Wat is licht!

Heb je licht nodig?

Kun je zonder licht?

Het zijn drie opmerkingen die mij zomaar te binnen schieten. Het licht op de aarde ontstaat als de zon uit de duisternis opkomt, ooit heb ik dat verschijnsel met mijn gehele gezin meegemaakt op de autobahn in Duitsland om 03.30 uur in de morgen. Heel langzaam kwam de zon op, de kleur was vuurrood en dat werd steeds helderder, de kleur veranderde van rood naar geel, onbeschrijfelijk mooi. Dan besef je dat er meer is tussen hemel en aarde, je wordt heel klein, en in de auto werd het heel stil. Wij zaten daar met twee volwassenen en vier kinderen. Heb je dan dat licht nodig? Ja.

Want dat hele grote licht wat zich aan het ontplooiën was gaf mij als automobilist een goed zicht op de weg en door het grote licht word je ook meer ontspannen, dan rijd je met plezier over de autobahn. Dat is natuurlijk één kant van de medaille, want een mens heeft ook rust nodig en dan heeft men geen licht nodig. Het is zelfs zo dat dan de gordijnen van de slaapkamer dicht worden getrokken, opdat het daar donker wordt, want dán kunnen wij pas slapen. Ik moet zo even denken aan alle mensen die werken in het 'drie ploegen'-stelsel, zij komen 's morgens om zeven uur thuis en moeten dan gaan slapen, zij maken van de dag de nacht. Ik slaap liever op de 'normale' tijd. En nu spreek ik alleen nog maar over het mensdom. Mijn gedachten gaan even naar het dieren leven o.a. 'Meindert de mol'. Dat beest zit de hele dag onder de grond en wordt, als hij bovengronds komt, door het daglicht verblind, daarom zul je een mol overdag nooit zien lopen, misschien een keer 's avonds.

We hebben even naar de mens en naar de dieren gekeken en nog niet naar alles wat groeit en bloeit om ons heen, maar als wij dat doen dan komen wij terecht in Zuid-Limburg in de buurt van de Mergelgroeven, waar champignons worden geteeld. Het product dat daar geteeld wordt ziet geen daglicht, het groeit in een bunker, dus bijna zonder licht, er brand wel een spaarlampje, of een tl-buis.

Nog interessanter is het antwoord op de vraag: hoe snel gaat het licht. Wel, die kennis heb ik paraat, dus heb ik Google geraadpleegd. Het is haast niet te geloven met welke snelheid het licht door het heelal reist, het is 300.000km per seconde. De bijbehorende reistijden voor het zonlicht zijn 490.7 en 507.3 seconden. In de zomer heeft het zonlicht dus bijna 17 seconden langer nodig om de aarde te bereiken dan in de winter.

Ik had ooit een interessante ervaring met het aansteken van een sigaret, 's nachts om twaalf uur op de heide bij Amersfoort, in het pikke donker. Ik was toen in militaire dienst en wij gingen op kamp. Om even voor twaalf uur werden wij uit onze tentjes geroepen en men

ging met ons een paar proefjes doen, zoals dat knap heet. Er werd een sigaret op minstens 200 meter van ons vandaan aangestoken. Het vlammetje was zeer duidelijk zichtbaar. De bedoeling was om te laten zien dat je makkelijk je plaats kunt verraden in oorlogstijd.

Ik wil mijn verhaal afsluiten met een lied uit de bundel van Taïzé, dat is een protestante (wereld) gemeente in Frankrijk. In de zomer komen daar in één weekend wel 20.000 mensen bijeen, waaronder veel jonge mensen van over de wereld.

De tekst van het lied is als volgt:

Als alles duister is,

ontsteek dan een lichtend vuur dat nooit meer dooft,

vuur dat nooit meer dooft. (5x herhalen)

Zou dit geen ode zijn aan het licht?

Evert Spee

Om het woord 'licht' nu los te laten, voel ik mij reeds 'lichter'

Lichtvoetig kwam zij zo vertederend en stralend binnen.

Zij was werkelijk het lichtpunt.

Het licht in de pretoogjes van de kleintjes raakte eenieder.

Overweeg het woord licht en maak ons lichter.

Geen licht, geen leven.

Maanlicht voor de nacht, zonlicht voor de dag.

Het diepere licht in onszelf.

Het adembenemend licht bij zonsondergang kijkt ons indrukwekkend en stilzwijgend aan.

Laten wij allen 'het licht' blijven geven aan elkaar.

Het plotseling oplichtende licht in de groep gaf allen veel plezier en voldoening.

Het dagelijkse leven verdient veel licht te produceren.

Zij was een lichtend voorbeeld.

Het licht van onweer kan brullen, trillen en flonkeren.

Het daglicht soms niet kunnen verdragen.

Het licht in onszelf toelaten.

Licht kan ook schaduw geven.

Het licht ging aan en ze konden elkaar weer omhelzen.

Ze zaten kneuterig rond het fonkelend, knetterend en oplichtend kampvuur.

De regenbogen brengen ons fascinerende lichtkleuren.

Een licht gevoel van binnen.

Ja, houd het licht.

Het nieuwe licht bij het ontwaken maakt indruk.

Het ware licht aanschouwen.

Haar bijzondere gezicht zichtbaar in het schijnende kaarslicht.

Licht geeft ons dagelijks voeding.

Geknetter van licht in de lucht geeft het aha-gevoel.

Wij tastten allemaal in het duister, maar het kwam aan het licht.

Tijdens hun slaap werden ze toch van hun bed gelicht.

De juiste in-licht-ingen doorgeven.

Wat het woord licht allemaal kan voortbrengen!

Fred Steinkühler

Verbind de punten! Begin bij 1 en ga tot 16!

- 1) opgelicht
- 2) uitgelicht
- 3) voorgelicht
- 4) ingelicht

- 5) lichtzinnig
- 6) lichtgevoelig
- 7) lichtecht
- 8) lichtvaardig

15.

16.

2.

3.

14.

4.

5.

12.

6.

10.

8.

7.

11.

- 9) licht aan
- 10) licht uit
- 11) ik ben geen licht
- 12) ben jij een licht?

9.

- 13) lichtstraal
- 14) lichtpunt
- 15) lichtbundel
- 16) lichtbron

Elly Bove

Vragen?

Neem dan gerust contact op met één van de wijksteunpunten van Stichting Welzijn Bergen.

Op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur bereikbaar op:

Wijksteunpunt Bergen: T 072 - 582 14 50

Binnenhof 9-11, 1861 JW Bergen

Wijksteunpunt Egmond: T 072 - 506 52 04

Hanswijk 1B, 1934 CP Egmond a/d Hoef

Wijksteunpunt Schoorl: T 072 - 509 52 67

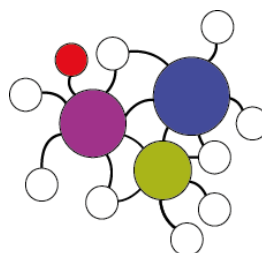
De Sanderij 7, 1871 ER Schoorl

Aanleveren kopij

c.meliefste@welzijnbergen.nl



www.welzijnbergen.nl



**Stichting
Welzijn
Bergen**